

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินงานวิจัยพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
 - 1.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545
 - 1.2 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - 1.3 การวัดการประเมินผลการเรียนรู้
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนคำศัพท์
 - 2.1 จุดมุ่งหมายในการสอนคำศัพท์
 - 2.2 คำศัพท์ที่นำมาสอน
 - 2.3 หลักการสอนคำศัพท์
3. เอกสารที่เกี่ยวกับภาษาจีน
 - 3.1 การอ่าน
 - 3.2 การเขียน
 - 3.3 ระบบการเขียน
4. ชุดกิจกรรม
 - 4.1 แนวคิดเกี่ยวกับชุดกิจกรรม
 - 4.2 ประเภทของชุดกิจกรรม
 - 4.3 องค์ประกอบของชุดกิจกรรม
 - 4.4 ขั้นตอนการสร้างของชุดกิจกรรม
 - 4.5 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม
 - 4.6 ประโยชน์ของชุดกิจกรรม

5. แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษา
 - 5.1 ทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน
6. ความพึงพอใจ
 - 6.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 6.2 องค์ประกอบที่มีต่อความพึงพอใจ
 - 6.3 วิธีการสร้างความพึงพอใจในห้องเรียน
 - 6.4 การวัดความพึงพอใจ
7. งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรา 23 การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ การศึกษาเน้นความรู้และทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืนเน้นความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา เน้นความรู้และทักษะการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้

ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของดำเนินการ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อ ป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ รอบรู้ รวมทั้ง สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอน แหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และมีการร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตาม ศักยภาพ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 3) ได้กล่าวถึงหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังหลักของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึก ในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อ ว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐาน ของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่าง เสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้

5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตน ตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานคือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นๆ เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่นๆ ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษาที่จัดทำรายวิชาประกอบการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 20)

สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการศึกษา

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

แนวคิดการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

บุญทัน อยู่ชมบุญ (2529, หน้า 217-218) กล่าวว่า การวัดผลหมายถึง กระบวนการใดๆ ที่จะได้ข้อมูลที่แน่นอนทางการศึกษามา นั่นคือ การใช้เครื่องมือต่างๆ เช่น การสังเกต การตรวจงาน การซักถาม การทดสอบ การตรวจสอบแบบฝึกหัด การเก็บรวบรวมข้อมูลมากำหนดเป็นคะแนนมากน้อยลดหลั่นกันตามลำดับความสามารถ

การประเมินผล หมายถึง การเอาผลการวัดมาพิจารณาตัดสินใจ โดยอาจเอาความคิดของครูเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย หรือเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วตัดสินว่าสูงกว่าเกณฑ์ – ต่ำกว่าเกณฑ์ หรือ เก่ง – ปานกลาง – อ่อน การประเมินผลจะเชื่อถือได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับ การวัดผล

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 171-173) วิธีประเมินผลการเรียนการสอนมีอยู่ 2 ประเภท ดังนี้ คือ

1. การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ถือว่าเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนทุกคนที่จะต้องกระทำ เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนมีความรู้ในเนื้อหาที่ครูสอนหรือไม่ แนวทางการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนมีดังนี้

1.1 การประเมินผลก่อนเรียน เป็นการตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้น ก่อนเริ่มต้นการเรียนการสอนในแต่ละวิชา สิ่งแรกที่ครูจะต้องกระทำ คือ จะต้องรู้พื้นฐานของเด็กแต่ละคนในชั้นเรียนว่า มีความรู้พื้นฐานเดิมเป็นมาอย่างไร ใครมีจุดเด่น จุดด้อยอย่างไรโดยศึกษาจากจุดประสงค์ที่เป็นความรู้และทักษะเบื้องต้นจากสมุดประจำชั้น ป. 02 ของเดิมที่อยู่ถัดลงไป ถ้าพบว่านักเรียนยังมีข้อบกพร่องในเรื่องใด ครูผู้สอนจะต้องช่วยให้นักเรียนมีพื้นฐานให้เพียงพอที่จะเรียนต่อไปได้เสียก่อน จึงดำเนินการสอนต่อไป

วิธีการตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะความรู้เบื้องต้น ใช้การตรวจสอบได้หลายวิธี เช่น พิจารณาความรู้เดิม สัมภาษณ์ หรือใช้ข้อสอบเท่าที่พอหาได้ หรือสร้างขึ้นถ้าเห็นว่านักเรียนทำได้ในข้อใดก็ทำเครื่องหมายผ่านในเรื่องนั้น ภัทรา นิคมานนท์ (2541, หน้า 91 - 92) หากทำไม่ได้ก็ยังไม่ผ่านต้องสอนซ่อมเสริมให้จนกว่านักเรียนจะมีความรู้จึงทำเครื่องหมายผ่านได้

1.2 การประเมินผลระหว่างเรียน การวัดผลและการประเมินในระหว่างเรียนถือว่าเป็นหัวใจของการเรียนการสอน หากครูผู้สอนปฏิบัติตามอย่างจริงจัง จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นักเรียนจะมีปัญหาน้อยลง การวัดและประเมินผลระหว่างเรียน เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่านักเรียน มีความรู้และปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์หรือไม่ หลังจากที่เรียนจบไปตอนหนึ่งแล้ว ถ้ามีการเรียนต่อไป ถ้าไม่มีก็แสดงว่าการสอนมีข้อบกพร่อง จำเป็นต้องมีการปรับปรุงทั้งการเรียนของนักเรียน และการสอนของครู

1.3 การประเมินผลปลายภาคเรียน การประเมินผลปลายภาคเรียนมีจุดหมายเพื่อตรวจสอบความคงอยู่ของผลการเรียนที่สำคัญๆ หลังจากที่เรียนมาตลอด 1 ภาคเรียน โดยส่วนรวมว่ามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยสรุปว่าเป็นอย่างไร

2. การตัดสินผลการเรียน

การตัดสินผลการเรียน เป็นการประเมินผล ความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ระดับคะแนน หรือให้เป็นเกรดตัดสินว่านักเรียนสอบรายวิชานั้นผ่านหรือไม่ผ่าน และเพื่อพิจารณาตัดสินว่า นักเรียนคนนั้นควรเลื่อนชั้นหรือไม่ เมื่อสิ้นปีการศึกษาแต่ละปี

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนคำศัพท์

จุดมุ่งหมายในการสอนคำศัพท์

การเรียนการสอนคำศัพท์ให้ประสบผลสำเร็จ ผู้สอนควรกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนให้ชัดเจน คอร์ทไลท์ และเวสโซเล็ก (Courtright & Wesolek, 2001) ได้เสนอว่า กิจกรรมการสอนคำศัพท์แบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive vocabulary activities) ควรประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อเสนอคำศัพท์ หมายถึง การนำเสนอความหมายของคำศัพท์ การออกเสียงคำศัพท์และวิธีการใช้
2. เพื่อขยายความรู้คำศัพท์ หมายถึง การแสดงการใช้รูปแบบของคำอย่างเหมาะสมกับบริบทต่างๆ

ในการสอนคำศัพท์มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนรู้ความหมายของคำศัพท์นั้น และสามารถนำคำศัพท์ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยคต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ตามหลักไวยากรณ์ และยังมีมุ่งหวังให้นักเรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง ศิธร แสงธนู และ คิต พงศทัต กล่าว (2521, หน้า 39)

ต้องให้ผู้เรียนสามารถใช้คำศัพท์นั้นในประโยคต่างๆ ได้ โดยมีความสัมพันธ์กันทั้งด้านการเขียน การอ่าน และการพูด

คำศัพท์ที่ควรนำมาสอน

นักการศึกษาหลายท่าน ได้แก่ ลาโด (Lado, 1988, pp. 119-120) ได้เล็งเห็นความสำคัญของการเลือกคำศัพท์ที่ควรนำมาสอน และได้เสนอแนวทางในการคัดเลือกคำศัพท์มาสอน โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. คำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือเรียน ในบทอ่าน กิจกรรมการเขียน การพูด การฝึกใช้โครงสร้างภาษา และการทำแบบฝึกหัดต่างๆ
2. คำศัพท์ที่มาจากนักเรียนเองที่เกิดจากความต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ หรือจากข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์ของนักเรียน
3. คำศัพท์ที่มีประโยชน์ เป็นคำศัพท์ที่นักเรียนควรรู้จัก มีความสัมพันธ์กับความสนใจ และประสบการณ์ของผู้เรียน และนักเรียนมีโอกาสนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

กล่าวโดยสรุป การเลือกคำศัพท์ที่จะนำมาสอนนั้นควรพิจารณาจากคำศัพท์ใกล้ตัวผู้เรียน มีประโยชน์สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ และผู้สอนควรเลือกคำศัพท์ที่เหมาะสมกับ

ระดับอายุและสติปัญญาของผู้เรียนด้วย และในบทเรียนหนึ่งๆ ควรมีคำศัพท์ที่เหมาะสม ไม่มากหรือน้อยจนเกินไป

หลักการสอนคำศัพท์

นักการศึกษาหลายท่าน ได้แก่ ฟินอคเชียโร (Finocchiaro, 1989, pp.108-109) ได้ให้ความสำคัญกับการสอนคำศัพท์ และได้เสนอหลักการในการสอนคำศัพท์ที่น่าสนใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนทุกระดับ ดังนี้

1. ผู้สอนไม่จำเป็นต้องสอนให้นักเรียนนำคำศัพท์ทั้งหมดไปใช้เพราะคำศัพท์บางคำสอนเพียงให้นักเรียนรู้ความหมายและออกเสียงได้อย่างถูกต้องเท่านั้น แต่ไม่ได้นำไปใช้ในการเขียนหรือการพูด
 2. ผู้สอนควรสอนคำศัพท์โดยการพูดด้วยความเร็วปกติ ผู้สอนอ่านให้ผู้เรียนอ่านตามพร้อมทั้งแก้ไขเมื่อผู้เรียนอ่านผิด
 3. การสอนคำศัพท์ใหม่ควรสอนในโครงสร้างประโยคที่ผู้เรียนเคยเรียนมาแล้ว และเป็นสถานการณ์ที่นักเรียนคุ้นเคย
 4. ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้คำศัพท์ในสถานการณ์เพื่อการสื่อสาร เช่น การถาม ตอบ เป็นต้น
 5. การสอนคำศัพท์แต่ละคำหลายๆ ครั้ง ทันทีที่จบแต่ละบทเรียน ด้วยโครงสร้าง และสถานการณ์ต่างๆ ที่สามารถนำคำศัพท์ไปใช้ได้อย่างเหมาะสม
 6. การสอนคำศัพท์ควรสอนครั้งละ 5-7 คำ โดยมีการจัดกลุ่มคำศัพท์ที่มีความสัมพันธ์กัน จะช่วยให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้ได้ดีกว่าการเรียนคำศัพท์แบบกลุ่มใหญ่
- นอกจากนั้น ซิมเมอร์แมน (Zimmerman, 1997, p. 125) เสนอว่า ในบทเรียนการสอนคำศัพท์แต่ละบทควรประกอบด้วย คุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. มีวิธีการเสนอคำศัพท์ที่หลากหลาย
2. การนำเสนอคำศัพท์ในบริบทที่หลากหลาย
3. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคำศัพท์แต่ละคำอย่างเพียงพอและหลากหลาย
4. คำนี้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างคำศัพท์ที่สอน ประสบการณ์และความรู้พื้นฐานของนักเรียน
5. การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้

มอราส และคาร์รอส (Moras & Carlos, 2001) กล่าวว่า ในการสอนคำศัพท์ควรคำนึงถึงลักษณะสำคัญต่างๆ ดังนี้

1. การแบ่งขอบเขตความหมาย หมายถึง ไม่เพียงแต่สอนให้นักเรียนรู้ความหมาย แต่ต้องรู้ถึงขอบเขตความสัมพันธ์กับคำอื่นๆ
2. ความหลากหลายของความหมาย หมายถึง การจำแนกระหว่างความหมายที่หลากหลายของรูปแบบของคำเดี่ยวจากหลายๆ คำ แต่มีความหมายใกล้เคียงกัน
3. ความหมายทางความรู้สึก การจำแนกระหว่างปัจจัยทางทัศนคติและความรู้สึกที่ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของผู้พูด หรือสถานการณ์ ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมทางสังคม
4. การแปล รู้ถึงความแตกต่างและความคล้ายคลึงระหว่างภาษาแม่และภาษาต่างประเทศ
5. ไวยากรณ์ของคำศัพท์ หมายถึง การเรียนรู้กฎที่ช่วยในการสร้างรูปแบบที่แตกต่าง
6. การออกเสียง หมายถึง ความสามารถในการออกเสียงคำศัพท์

สรุปได้ว่าหลักเกณฑ์เหล่านี้ควรนำไปใช้ในการสอนคำศัพท์ ซึ่งไม่จำกัดที่การมุ่งสอนคำศัพท์ในคลังคำศัพท์เท่านั้น ผู้สอนควรใช้เทคนิคการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนนำคำศัพท์ที่เรียนไปใช้ได้จริง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน

การอ่าน

ความหมายของการอ่าน

บันลือ พฤษะวัน (2532, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ 3 นัย ดังนี้

1. การอ่านเป็นการแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูดโดยการผสมเสียง เพื่อใช้ในการออกเสียงให้ตรงกับคำพูด เรียกว่าอ่านออก
2. การอ่านเป็นการใช้ความสามารถในการผสมผสานของตัวอักษร ออกเสียงเป็นคำพูดหรือเป็นประโยค เข้าใจความหมาย เรียกว่า อ่านได้
3. การอ่านเป็นการสื่อความหมาย ถ่ายโยงความคิด ความรู้ จากผู้เขียนถึงผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน

ลักษณะของการอ่าน

ประทีน มหาจันทร์ (2530, หน้า 31) ได้กล่าวถึงกระบวนการอ่านว่าประกอบไปด้วย 2 กระบวนการ ดังนี้

1. กระบวน การทางกาย เมื่อร่างกายตอบสนองต่อสัญลักษณ์ที่สายตามองเห็น ซึ่งประกอบด้วยทักษะแห่งการเคลื่อนไหวต่างๆ เช่น การเคลื่อนไหวของสายตาแล้วส่งข้อมูลที่ได้รับไปยังสมอง

2. กระบวน การทางสมอง ในขณะที่สายตากวาดไปตามเส้นของบรรทัดของตัวอักษร ผัสสะต่างๆ จะรับรู้ และสมองจะแปลความหมายทันที กระบวนการทางสมองขึ้นอยู่กับกระบวนการทางกายเป็นอันมาก เพราะการรับรู้ทางสายตาเป็นการเริ่มต้นของกระบวนการในการอ่าน

หลักการอ่านออกเสียง

กาญจนา วิชญูปกรณ์ (2534, หน้า 29) ได้กล่าวถึงหลักการอ่านออกเสียงที่ผู้อ่านต้องคำนึงถึง ดังต่อไปนี้

อ่านให้ถูกต้องตามอักขรวิธี และถูกต้องตามความนิยมในเรื่องของตัวสะกด การันต์ หลักการอ่านไม่ประวิสรรชนีย์ หลักการสมาส สนิธิ และอื่นๆ ซึ่งเป็นเรื่องของหลักภาษานั้นเอง การที่จะอ่านได้ถูกต้องก็จำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญเป็นสำคัญ ถ้าหากมีคำใดที่เราไม่แน่ใจว่าออกเสียงอย่างไร เราก็ต้องตรวจสอบจากพจนานุกรมทุกครั้ง และยึดหลักเกณฑ์การออกเสียงของราชบัณฑิตยสถานเป็นเกณฑ์

1. อ่านให้ชัดเจน หมายถึง อ่านชัดเจนตามเสียง สระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ โดยปกติปัญหานี้มักไม่พบในบุคคลที่มีอวัยวะในการออกเสียงปกติ

2. อ่านให้คล่อง ได้แก่ การอ่านให้ถูกต้อง และชัดเจนตามอักขรวิธี ไม่สะดุด มีการเว้นวรรคตอนได้อย่างถูกต้องขณะอ่าน ซึ่งผู้อ่านต้องศึกษาเรื่องที่จะอ่านมาล่วงหน้า มีการใช้สายตาให้กว้างไกล และอาจทำเครื่องหมายวรรคตอนไว้ก่อน การเว้นวรรคตอน นับว่าสำคัญต่อการอ่าน

การเขียน

ความหมายและความสำคัญของการเขียน

การเขียน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึกนึกคิด เรื่องราว ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ไปสู่ผู้อื่นโดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอด การเขียนเป็นวิธีการสื่อสารที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และประสบการณ์ เพื่อสื่อไปยังผู้รับได้อย่างกว้างไกล นอกจากนั้นการเขียนยังมีคุณค่าในการบันทึกเป็นข้อมูลหลักฐานให้ศึกษาได้ยาวนาน

หลักการเขียน

เนื่องจากหลักการเขียนเป็นทักษะที่ ต้องเอาใจใส่ฝึกฝนอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญ และป้องกันความผิดพลาด ดังนั้น ผู้เขียนจึงจำเป็นต้องใช้หลักในการเขียน ดังต่อไปนี้

1. มีความถูกต้อง คือ ข้อมูลถูกต้อง ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะ
2. มีความชัดเจน คือ ใช้คำที่มีความหมายชัดเจน รวมถึงประโยคและถ้อยคำสำนวน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์
3. มีความกระชับและเรียบง่าย คือ รู้จักเลือกใช้ถ้อยคำธรรมดาเข้าใจง่าย ไม่ฟุ่มเฟือย เพื่อให้ได้ใจความชัดเจน กระชับ ไม่ทำให้อ่านเกิดความเบื่อหน่าย
4. มีความประทับใจ โดยการใช้คำให้เกิดภาพพจน์ อารมณ์และความรู้สึกประทับใจ มีความหมายลึกซึ้งกินใจ ชวนติดตามให้อ่าน
5. มีความไพเราะทางภาษา คือ ใช้ภาษาสุภาพ มีความประณีตทั้งสำนวนภาษาและ ลักษณะเนื้อหา อ่านแล้วไม่รู้สึกรำคาญ
6. มีความรับผิดชอบ คือ ต้องแสดงความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผล มุ่งให้เกิดความรู้ และทัศนคติอันเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

นอกจากหลักการเขียนที่จำเป็นต่อการเขียนแล้ว สิ่งที่มีความจำเป็นอีกประการหนึ่งคือ กระบวนการคิดกับกระบวนการเขียนที่จะ ต้องดำเนินควบคู่ไปกับหลักการเขียน เพื่อที่จะทำให้ สามารถเขียนได้ดียิ่งขึ้น

ระบบการเขียนอักษรจีน

任景文 (2545, หน้า 9 – 20) ในโลกนี้มีระบบการเขียนอยู่ 2 ประเภท คือ

1. ระบบการเขียนที่แสดงการออกเสียง (表音文字) ระบบการเขียนของภาษา เกือบทุกภาษาในโลกนี้ใช้ระบบการเขียนประเภทนี้ ซึ่งเป็นระบบการเขียนที่แสดงการออกเสียง โดยตรง ถ้าเขียนตัวอักษรครบแล้วก็จะออกเสียงได้เกือบทั้งหมด (ถึงแม้อาจยังไม่รู้ความหมาย ก็ตาม) แต่รูปร่างของตัวอักษรไม่ได้แสดงความหมายแต่อย่างใด เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เป็นต้น
2. ระบบการเขียนที่แสดงความหมาย (表意文字) ประเทศหรือชนเผ่าที่ใช้ ระบบเขียนประเภทนี้มีน้อยมาก เช่น จีน และชนเผ่าเล็กๆ บางเผ่าที่ไม่เป็นที่รู้จักกันของคนทั่วไป ระบบการเขียนประเภทนี้อาศัยรูปร่างของตัวอักษรแสดงความหมาย คือในช่วงแรกตัวอักษรแต่ละ

ตัวจะเกิดจากการวาดภาพ ซึ่งเรียกว่าอักษรภาพ (象形文字) แต่ตัวอักษรเองไม่ได้แสดงให้เห็นว่าควรจะออกเสียงอย่างไร

ระบบการเขียนของอักษรจีน (ตัวหนังสือหรืออักษรจีน) เกิดจากการวาดภาพของคนโบราณในสมัยดึกดำบรรพ์ ต่อมาได้พัฒนาขึ้นมาเป็นระบบการเขียนที่สมบูรณ์เมื่อประมาณ 4,000 ปีก่อน อักษรภาพอาศัยรูปร่างของตัวอักษรแสดงความหมาย กล่าวคือ ในช่วงเริ่มแรก อักษรภาพส่วนใหญ่เห็นแล้วก็พอจะรู้ความหมายว่าจะอะไร เพราะเหมือนของจริงมาก แต่เพื่อให้ทำ ได้ใช้งานสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ในช่วงเวลาหลายพันปีที่ผ่านมา อักษรภาพได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการลดจำนวนเส้นขีดให้น้อยลง และหันมาใช้เส้นตรงแทนเส้นโค้งที่เขียนยาก อักษรภาพทั้งหมดจึงค่อยๆ เปลี่ยนไป จนกลายเป็นเครื่องหมายการเขียนไปแล้วอย่างเต็มตัว สำหรับตัวหนังสือจีนที่ใช้ในปัจจุบันนี้ คงเหลือแต่ส่วนน้อยๆ เท่านั้นที่ยังทิ้งร่องรอยของอักษรภาพค่อนข้างชัดเจนจนถึงทุกวันนี้

张国都 (2003, หน้า 22) อักษรต่างๆ ในโลกนี้ แบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 2 ประเภท คือ อักษรที่บอกความหมาย และอักษรที่บอกการออกเสียง อักษรที่บอกความหมาย คือ อักษรที่ใช้สัญลักษณ์อย่างเป็นระบบ เพื่อบ่งบอกถึงความหมายของคำหรือคำมูล ส่วนประกอบของตัวอักษรจะบอกถึงความหมายของคำ แต่ไม่บอกการออกเสียง อักษรประเภทนี้เป็นตัวอักษรที่ค่อนข้างเก่าแก่โบราณ เช่น อักษรอียิปต์โบราณ จีน บาบิโลเนียน เป็นต้น ประเทศที่มีประวัติอันยาวนานเหล่านี้ ล้วนเคยใช้อักษรประเภทนี้ ในบรรดาอักษรโบราณที่บอกความหมายเหล่านี้บ้างก็ได้สาบสูญไป บ้างก็เปลี่ยนไปใช้อักษรที่บอกการออกเสียงแทน มีเพียงอักษรจีนเท่านั้นที่ยังคงอยู่จากหลายพันปีก่อนจนถึงปัจจุบันนี้ ดังนั้นอักษรจีนจึงเป็นอักษรที่มีอายุยืนยาวที่สุดในโลก มีประวัติยาวนานกว่าสี่พันปีมาแล้ว ซึ่งอักษรจีนไม่เพียงแต่ใช้ในประเทศจีน แต่ยังส่งอิทธิพลไปประเทศต่างๆ ที่อยู่ข้างเคียง เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี ไทย ในสมัยโบราณประเทศเหล่านี้ล้วนเคยใช้อักษรจีน ภาษาไทยปัจจุบัน ยังมีคำจำนวนมากที่มาจากภาษาจีน เช่น จริง ตรง ฐี่ อ้อง ฮวงจุ้ย เป็นต้น

สรุปได้จากเอกสารที่เกี่ยวกับภาษาจีน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการอ่าน การเขียน ระบบการเขียนภาษาจีนดังที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมารวบรวมเพื่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แนวคิดเกี่ยวกับชุดกิจกรรม

ความหมายของชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรม (Instructional package) ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมว่าเป็นสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และประสบการณ์ต่างๆ ของแต่ละหน่วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ โดยผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ และความสามารถของตนเอง ชุดกิจกรรมประกอบด้วยคู่มือครู คู่มือนักเรียน เนื้อหา กิจกรรม สื่อประสมและเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจัดไว้เป็นกล่องหรือซองที่ครูสามารถนำไปใช้ได้ทันที เบื้อง กุมุท (2519, หน้า 19) ชุดกิจกรรมเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างหนึ่ง เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาและเป็นสื่อประสมดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525, หน้า 174) ได้กล่าวว่า เป็นสื่อประสมที่ครูนำไปใช้เป็นเครื่องชี้แนวทาง ที่ว่าจัดเป็นสื่อประสม เพราะเป็นประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่ต้องใช้สื่ออย่างหลายระบบ การผลิตที่นำสื่อการเรียนหลายๆ อย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน เรียกอีกอย่างหนึ่งคือ สื่อประสม

สุภารัตน์ ไผ่พงศาวงศ์ (2543, หน้า 52) ได้กล่าวว่า ชุดกิจกรรมก็คือสื่อการสอนที่ครูเป็นผู้สร้างประกอบขึ้นด้วยวัสดุอุปกรณ์หลายชนิดและองค์ประกอบอื่น เพื่อให้ให้นักเรียนศึกษาปฏิบัติกิจกรรมด้วยตัวเอง เกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเองโดยครูเป็นผู้แนะนำช่วยเหลือ และมีการนำหลักการทางจิตวิทยามาใช้ประกอบในการเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้รับความสำเร็จ ดังนั้นการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม จึงเป็นการส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

จากกความหมายที่นักการศึกษาให้ไว้สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นนวัตกรรมการสอนในลักษณะของสื่อประสมที่ครูสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามความถนัด และความสนใจของตนเองผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ และผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร อันเนื่องมาจากประสบการณ์หรือการฝึกหัดโดยให้สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์ และประสบการณ์ต่างๆ

ประเภทของชุดกิจกรรม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2532, หน้า 114) ได้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรม หรือชุดการเรียนการสอนออกเป็น 4 ประเภท

1. ชุดกิจกรรมสำหรับประกอบการบรรยาย เป็นชุดการสอนที่มุ่งช่วยขยายเนื้อหาสาระการสอบแบบบรรยายให้ชัดเจน ช่วยให้ผู้สอนพูดน้อยลงและให้สื่อการสอนทำหน้าที่แทนชุดการเรียนการสอนแบบบรรยายนี้นิยมใช้กับการฝึกอบรมและการสอนในระดับอุดมศึกษา ถือว่าการสอนแบบบรรยายมีบทบาทที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน

2. ชุดกิจกรรมแบบกลุ่มกิจกรรม เป็นชุดการเรียนรู้การสอนที่มุ่งให้นักเรียนให้ได้ ประกอบกิจกรรมรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 5 – 7 คน โดยใช้สื่อการสอนที่บรรจุไว้ใน ชุดกิจกรรมแต่ละชุด มุ่งที่จะฝึกทักษะในเรื่องเนื้อหาวิชาที่เรียนและให้นักเรียนมีโอกาสทำงานร่วมกัน บุญเกื้อ คอรวาเวช (2543, หน้า 94 - 95) เช่น ในการสอนแบบกลุ่มศูนย์การเรียนรู้ การสอนแบบ กลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

3. ชุดกิจกรรมการสอนตามเอกัตภาพ หรือชุดการเรียนรู้การสอนรายบุคคล เป็นชุด การเรียนรู้การสอนที่มุ่งให้นักเรียนสามารถศึกษาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคลอาจเป็นการเรียนในโรงเรียนหรือที่บ้านก็ได้ เพื่อให้นักเรียนก้าวไปข้างหน้าตาม ความสามารถ ความสนใจและความพร้อมของนักเรียน ชุดการเรียนรู้การสอนรายบุคคลอาจออกมา ในรูปของหน่วยการสอนย่อยหรือโมดูล

4. ชุดการเรียนรู้การสอนทางไกล เป็นชุดการเรียนรู้การสอนที่ผู้สอนกับนักเรียนอยู่ ต่างถิ่นต่างเวลากัน มุ่งสอนให้นักเรียนมุ่งศึกษาด้วยตนเองโดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียน ประกอบด้วย สื่อประเภทสื่อพิมพ์ รายการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ภาพยนตร์และการสอนเสริมตาม ศูนย์บริการการศึกษา เช่น ชุดการเรียนรู้ทางไกลมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นต้น

องค์ประกอบของชุดกิจกรรม

องค์ประกอบของชุดกิจกรรมนั้นมีความสำคัญต่อการสร้างชุดกิจกรรมเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมนั้นเป็นไปอย่างมีระบบและสมบูรณ์ในตัวเอง ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2545, หน้า 10 - 12) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

1. ชื่อกิจกรรมประกอบด้วย หมายเลขกิจกรรมชื่อกิจกรรมและเนื้อหาของกิจกรรมนั้น
2. คำชี้แจง เป็นส่วนที่อธิบายความมุ่งหมายหลักของกิจกรรมและลักษณะของการ จัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย
3. จุดมุ่งหมาย เป็นส่วนที่ระบุจุดมุ่งหมายที่สำคัญของกิจกรรม
4. ความคิดรวบยอด เป็นส่วนที่ระบุเนื้อหา หรือมโนทัศน์ของกิจกรรมนั้นส่วนนี้ ควรได้รับการย้ำและเน้นเป็นพิเศษ
5. สื่อ เป็นส่วนที่ระบุถึงวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรม เพื่อช่วยให้ครู ทราบว่าต้องเตรียมอะไรบ้าง
6. เวลาที่ใช้ เป็นส่วนที่ระบุเวลาโดยประมาณว่ากิจกรรมนั้นใช้เวลาเพียงใด

7. ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุในการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ วิธีการจัดกิจกรรมนี้ไว้เป็นขั้นตอน ซึ่งนอกจากจะสอดคล้องกับหลักวิชา และยังเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ครูในการดำเนินการ

7.1 ขั้นนำ เป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียน

7.2 ขั้นกิจกรรม เป็นส่วนที่ช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้เกิดประสบการณ์นำไปสู่การเรียนรู้ตามเป้าหมาย

7.3 ขั้นอภิปราย เป็นส่วนที่นักเรียนจะได้มีโอกาสนำประสบการณ์ที่ได้รับจากขั้นกิจกรรมมาวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและอภิปรายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางออกไปอีก

7.4 ขั้นสรุป เป็นส่วนที่ครูและนักเรียน ประมวลข้อความรู้ที่ได้จากขั้นกิจกรรมและขั้นอภิปรายนำมาสรุปหาสาระสำคัญที่จะสามารถนำไปใช้ต่อไปได้

7.5 ขั้นฝึกปฏิบัติ เป็นส่วนช่วยให้นักเรียนได้นำความรู้จากการเรียนในกิจกรรมไปฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม

7.6 ขั้นประเมินผล เป็นส่วนที่วัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนหลังจากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้วโดยให้ทำแบบฝึกกิจกรรมทบทวนท้ายชุดกิจกรรม

กิจจานันท์ มะลิทอง (2540, หน้า 85) ได้แบ่งส่วนประกอบของชุดกิจกรรม ดังนี้

1. คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้น เพื่อให้ผู้ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศึกษา และปฏิบัติตามให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ บุญชม ศรีสะอาด (2537, หน้า 95 - 96) อาจประกอบด้วยแผนการสอน สิ่งที่ครูต้องเตรียมก่อนการสอน บทบาทของนักเรียน และการจัดชั้นเรียนในกรณีของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งใช้กับกลุ่มย่อย เช่น ในศูนย์การเรียนรู้

2. คำสั่ง เพื่อกำหนดแนวทางในการสอน

3. เนื้อหาบทเรียน จัดอยู่ในรูปของสไลด์ फिल्मสตริป เทปบันทึกเสียง วัสดุกราฟฟิก ม้วนวีดีทัศน์ หนังสือบทเรียน บทเรียนคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

4. กิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้นักเรียนทำรายงาน กิจกรรมที่กำหนดให้ หรือค้นคว้าต่อจากบทเรียนไปแล้วเพื่อความรู้ที่กว้างขวางขึ้น

5. แบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบที่เกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนนั้น เพื่อการประเมินจากการศึกษาเรื่ององค์ประกอบของชุดกิจกรรมข้างต้น ผู้จัดทำได้วิเคราะห์องค์ประกอบของชุดกิจกรรมและนำไปใช้สร้างชุดกิจกรรม เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วย คำชี้แจงสำหรับครู บทบาท

ผู้เขียน บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม บัตรเฉลยกิจกรรม แบบทดสอบหลังเรียน แผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรม

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525, หน้า 189 - 192) ได้แบ่งขั้นตอนการผลิตชุดกิจกรรมไว้ 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาสาระของวิชาทั้งหมดอย่างละเอียด ว่าสิ่งที่จะนำมาทำเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นจะมุ่งเน้นให้เกิดหลักการของการเรียนรู้อะไรบ้างให้กับนักเรียนนำวิชาที่ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์แล้วมาแบ่งเป็นหน่วยการเรียนการสอน และในแต่ละหน่วยนั้นจะมีหัวเรื่องย่อยๆ รวมอยู่อีก ซึ่งจะต้องศึกษาพิจารณาให้ละเอียดชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในหน่วยอื่นๆ อันจะสร้างความสับสนให้กับนักเรียนได้และควรคำนึงถึงการแบ่งหน่วยการเรียนการสอนของแต่ละวิชานั้น ควรจะเรียงลำดับขั้นตอนของเนื้อหาสาระให้ถูกต้องว่าอะไรเป็นสิ่งจำเป็นที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้ก่อนอันเป็นพื้นฐานตามขั้นตอนของความรู้และลักษณะธรรมชาติของวิชานั้นๆ

2. เมื่อศึกษาเนื้อหาสาระและแบ่งหน่วยการเรียนการสอนได้แล้วจะต้องพิจารณาตัดสินใจอีกครั้งหนึ่งว่าจะทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใดโดยคำนึงถึงข้อกำหนดว่า นักเรียนคือใคร (Who is the Lerner) จะให้อะไรกับนักเรียน (Give that Condition) จะให้ทำกิจกรรมอย่างไร (Does What Activities) จะทำได้ดีอย่างไร (How well Criterion) สิ่งเหล่านี้จะเป็นเกณฑ์ในการกำหนดการเรียนรู้

3. กำหนดหน่วยการเรียนการสอน โดยประมาณเนื้อหาสาระที่เราจะสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียนได้ตามชั่วโมงที่กำหนด โดยคำนึงถึงว่าเป็นหน่วยที่น่าสนุกน่าเรียนรู้ ให้ความชื่นบานแก่นักเรียน หาสื่อการเรียนได้ง่ายพยายามศึกษาวิเคราะห์ให้ละเอียดอีกครั้งหนึ่งว่าหน่วยการเรียนการสอนนี้มีหลักการหรือความคิดรวบยอดอะไรและมีหัวข้อเรื่องย่อยๆ อะไรอีกบ้างที่ต้องศึกษาพยายามดึงเอาแก่นของหลักการเรียนรู้ออกมา

4. กำหนดความคิดรวบยอด ความคิดรวบยอดที่เรากำหนดขึ้น จะต้องสอดคล้องกับหัวเรื่อง โดยสรุปแนวคิดสาระและหลักเกณฑ์ที่สำคัญ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกัน เพราะความคิดรวบยอดเป็นเรื่องของความเข้าใจ อันเกิดจากประสบการณ์สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมเพื่อตีความหมายออกมาเป็นพฤติกรรมทางสมองแล้วนำสิ่งใหม่ไปเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม เกิดเป็นความคิดรวบยอดฝังอยู่ในความทรงจำ มนุษย์ต้องมีประสบการณ์ต่างๆ พอสมควรจึงจะสรุปแก่นแท้ของการเรียนรู้เกิดเป็นความคิดรวบยอดได้

5. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้จะต้องสอดคล้องกับความคิดรวบยอดโดยกำหนดเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งหมายถึงความสามารถของนักเรียนที่แสดงออกมาให้เห็นได้ภายหลังจากการเรียนการสอนบทเรียนแต่ละเรื่องจบไปแล้ว โดยผู้สอนสามารถวัดได้จากจุดมุ่งหมาย เชิงพฤติกรรมนี้ถ้าผู้สอนกำหนดระบุให้ชัดเจนมากขึ้นเท่าใด ก็ยังมีทางประสบความสำเร็จในการสอนมากขึ้นเท่านั้น ดังนั้นจึงควรใช้เวลาตรวจสอบจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อให้ถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้

6. การวิเคราะห์งานคือ การนำจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อมาทำการวิเคราะห์งานเพื่อหากิจกรรมการเรียนการสอน แล้วจัดลำดับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมถูกต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์กำหนดไว้ในแต่ละข้อ

7. เรียงลำดับกิจกรรมการเรียนภายหลังจากที่เราำจุดประสงค์การเรียนรู้ แต่ละข้อมาวิเคราะห์งานและเรียงลำดับกิจกรรมของแต่ละข้อเพื่อให้เกิดการประสานกลมกลืนของการเรียนการสอน จะต้องนำกิจกรรมของการเรียนข้อแต่ละข้อที่ทำการวิเคราะห์งานและเรียงลำดับกิจกรรมไว้แล้วทั้งหมดนำมาหลอมรวมเป็นกิจกรรมการเรียนขั้นสมบูรณ์ที่สุด เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนในการเรียนโดยคำนึงถึงพฤติกรรมพื้นฐานของนักเรียน (Entering Behavior) วิธีดำเนินการให้มีการเรียนการสอนขึ้น (Instruction Procedures) ตลอดจนการติดตามผลและการประเมินผลพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมาเมื่อมีการเรียนการสอนแล้ว (Performance Assessment)

8. สื่อการเรียน คือวัสดุอุปกรณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูและนักเรียนจะต้องกระทำเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้ ซึ่งครูจะต้องทำขึ้นและจัดหาไว้ให้เรียบร้อย ถ้าสื่อการเรียนเป็นของที่ใหญ่โตหรือมีคุณค่าที่ต้องจัดเตรียมมาก่อนจะต้องเขียนบอกไว้ให้ชัดเจนในคู่มือครูเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนการเรียนรู้ว่าจะไปจัดหาได้ ณ ที่ใด เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องบันทึกเสียง และพวกสิ่งที่ไม่ได้ทันทานเพราะเกิดการนำเสียงเช่น ไข่ม้วน ฟ้าผ่า เป็นต้น

9. การประเมินผล คือการตรวจสอบหลังจากการเรียนการสอนแล้วได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่จุดประสงค์การเรียนรู้กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลนี้ จะใช้วิธีการใดก็ตามแต่จะสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เราตั้งไว้ถ้าการประเมินผลไม่ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เมื่อใด ความยุติธรรมก็จะไม่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนและไม่ตรงเป้าหมายที่กำหนดไว้ การเรียนรู้ในสิ่งนั้นก็เลยไม่เกิดขึ้นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมาก็เป็นการเสียเวลาและไม่มีคุณภาพ

10. การทดลองใช้ชุดกิจกรรมการสอน เพื่อหาประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาถึงรูปแบบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าจะผลิออกมาในขนาดเท่าไร และในรูปแบบของชุดกิจกรรม

การเรียนรู้จะออกมาเป็น ซองแฟ้ม หรือกล่องสุดแล้วแต่ความสะดวกในการใช้ การเก็บรักษาและความสวยงาม การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมควรนำไปทดลองใช้กับกลุ่มย่อยดูก่อนเพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องและแก้ไขปรับปรุงอย่างดี แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับเด็กทั้งชั้นหรือกลุ่มใหญ่ๆ โดยกำหนดขั้นตอนไว้ ดังนี้

- 10.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการความรู้เดิมของนักเรียนหรือไม่
- 10.2 การนำเข้าสู่บทเรียนของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมหรือไม่
- 10.3 การประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสับสนวุ่นวายกับนักเรียนและดำเนินไปตามขั้นตอนหรือไม่
- 10.4 การสรุปผลการเรียนการสอนเพื่อเป็นแนวทางไปสู่ความคิดรวบยอด หรือหลักการสำคัญของการเรียนรู้ในหน่วยนั้นๆ ดีหรือไม่ หรือจะต้องตรวจรับเพิ่มเติมอย่างไร
- 10.5 การประเมินผลหลังการเรียน เพื่อตรวจสอบดูว่าพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นนั้นในความเชื่อมั่นได้มากน้อยแค่ไหน

จากการศึกษาขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมผู้ศึกษาค้นคว้าสรุปขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมได้ดังนี้ ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรกลุ่มสาระ หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหาสาระของวิชา เวลา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดจำนวนชุดกิจกรรมตามเนื้อหา กำหนดแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้กำหนดรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ วิเคราะห์งานให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบประเมินผล กำหนดสื่อและแหล่งเรียนรู้ หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม การใช้ชุดกิจกรรมกำหนดขั้นตอนการใช้ดังนี้ ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นกิจกรรม ชั้นอภิปรายและลงข้อสรุป ชั้นสรุป ชั้นฝึกปฏิบัติ ชั้นประเมินผล

การหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523, หน้า 494 - 497) ได้กล่าวถึงประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมว่า หมายถึง การนำชุดกิจกรรมไปทดลองใช้ ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแต่ละระบบ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง ให้เกิดตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วจึงนำไปทดลองจริง

ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ภาษาจีนจะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงพอใจ โดยถือว่าชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 หมายความว่า จำนวนนักเรียนร้อยละ 80 ขึ้นไป มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

1. การกำหนดประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับของประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หากชุดการเรียนรู้ภาษาจีนมีประสิทธิภาพถึงระดับเกณฑ์แล้ว ชุดกิจกรรมนั้นก็มีคุณค่าต่อการนำไปสอนนักเรียนได้ การกำหนดมาตรฐานให้มีคุณค่าเท่าใดนั้น ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจโดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำ มักกำหนดไว้ 80/80 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75

การยอมรับหรือไม่ยอมรับประสิทธิภาพเมื่อทดลองใช้โดยใช้ชุดกิจกรรมแล้ว สามารถหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมได้แล้วนำประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมที่หาได้ไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ตั้งไว้ เพื่อดูว่าเรายอมรับประสิทธิภาพหรือไม่

การยอมรับประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม มี 3 ระดับ คือ

1. สูงกว่าเกณฑ์
2. เท่าเกณฑ์
3. ต่ำกว่าเกณฑ์

2. การทดลองประสิทธิภาพ เมื่อผลิตชุดกิจกรรมขึ้นมาแล้วต้องนำชุดกิจกรรมไปหาประสิทธิภาพตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 การทดลองแบบ (1:1) คือ การทดลองกับผู้เรียน 3 คน โดยใช้ผู้เรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์สูง ปานกลาง และต่ำ นำผลที่ได้หาประสิทธิภาพเสร็จแล้วนำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์

2.2 การทดลองกลุ่มเล็ก (1:10) คือ การทดลองกับผู้เรียน 6 - 10 คน โดยใช้ผู้เรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ นำผลที่ได้หาประสิทธิภาพเสร็จแล้วนำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์

2.3 การทดลองภาคสนาม (1:100) คือการทดลองกับนักเรียนทั้งชั้น จำนวน 30 - 100 คน นำผลที่ได้หาประสิทธิภาพเสร็จแล้วนำมาปรับปรุงให้ดีขึ้น หากต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการสอนใหม่

3. การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ

เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้ผลิตชุดกิจกรรมพึงพอใจว่าหากชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้วชุดกิจกรรมนั้นก็มีความคุ้มค่าต่อการลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ กระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของนักเรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพ E_1 (ประสิทธิภาพกระบวนการ) E_2 ประสิทธิภาพผลลัพธ์

ประโยชน์ของชุดกิจกรรม

ในการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้มาใช้ นั้น นักการศึกษาได้กล่าวถึงคุณประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

กาญจนา เกียรติประวัติ (2542, หน้า 174) ได้กล่าวถึงคุณประโยชน์ของชุดกิจกรรมไว้ ดังนี้

1. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของครู ลดบทบาทในการบอกของครู
2. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะสื่อประสมที่ได้จัดไว้ในระบบเป็นการแปรเปลี่ยนกิจกรรม และช่วยรักษาระดับความสนใจของผู้เรียนตลอดเวลา
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเอง ทำให้มีลักษณะในการแสวงหาความรู้ พิจารณาข้อมูล ฝึกความรับผิดชอบ และการตัดสินใจ
4. เป็นแหล่งความรู้ที่ทันสมัย และคำนึงถึงหลักจิตวิทยาในการเรียนรู้
5. ช่วยขจัดปัญหาการขาดครู เพราะผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้
6. ส่งเสริมการเรียนนอกระบบ เพราะสามารถนำไปใช้ได้ทุกเวลา และไม่จำเป็นต้องใช้เฉพาะในโรงเรียน

ชัยยง พรหมวงศ์ (2532, หน้า 120) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการเรียนรู้ ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ผู้อ่านถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่สลับซับซ้อน ซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรมสูง เช่น การทำงานของเครื่องจักรกล อวัยวะในร่างกาย การเจริญเติบโตของสัตว์ชั้นต่ำ
2. ช่วยสร้างความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้จะเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนของตนเอง
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
4. ช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจแก่ผู้สอน เพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผลิตไว้เป็นหมวดหมู่หยิบไปใช้ได้ทันที โดยเฉพาะผู้ไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมการล่วงหน้า
5. ทำให้การเรียนของนักเรียน เป็นอิสระจากอารมณ์ครู ชุดการเรียนรู้สามารถทำให้นักเรียนเรียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าครูผู้สอนจะมีสภาพหรือขัดข้องทางอารมณ์มากน้อยเพียงใด
6. ช่วยให้นักเรียนเป็นอิสระจากบุคลิกของครูผู้สอน เนื่องจากชุดกิจกรรมทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แทนครู แม้ครูจะพูดหรือสอนไม่เก่งนักเรียนก็สามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจากชุดการเรียนรู้ที่ผ่านการหาค่าประสิทธิภาพมาแล้ว

7. ช่วยให้ผู้ครูวัดผลการเรียนรู้ได้ตรงตามความมุ่งหมาย

8. ช่วยสร้างการเรียนรู้แบบต่อเนื่องหรือการศึกษานอกระบบ เพราะชุดการเรียนรู้สามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ทุกสถานที่ และทุกเวลา

9. แก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะชุดการเรียนรู้สามารถทำให้ผู้เรียนได้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ตามเวลาและโอกาสที่เอื้ออำนวยแก่ผู้เรียนซึ่งต่างกัน

วีระ ไทพานิช (2529, หน้า 137) กล่าวว่า ถ้านำชุดการเรียนรู้มาใช้ในการเรียนการสอน จะทำให้

1. เป็นการฝึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียน
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกวัสดุการเรียนและกิจกรรมที่เขาชอบ
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ก้าวไปตามศักยภาพ ความสามารถของแต่ละคน
4. เป็นการสอนต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล
5. มีการวัดผลตัวเองบ่อยๆ ทำให้นักเรียนรู้การกระทำของตนเอง และเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้น

6. นักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง และสามารถมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริง

7. เป็นการเรียนรู้ชนิด Active ไม่ใช่ Passive
8. ผู้เรียนจะเรียนที่ไหน เมื่อไหร่ก็ได้ตามความพอใจของนักเรียน
9. สามารถปรับปรุงการสื่อความหมายระหว่างนักเรียนกับครู

นอกจากนี้ ชุดการสอนหรือชุดกิจกรรมการเรียนรู้ยังมีคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนด้านอื่นๆ (อุษา คำประกอบ, 2530, หน้า 33 อ้างอิงใน Harris Berger, 1973, pp. 201-203) ดังนี้

1. ผู้เรียนสามารถทดสอบตัวเองก่อนว่ามีความสามารถอยู่ระดับใด หลังจากนั้นก็เริ่มค้นในสิ่งที่ไม่ทราบ ต้องเสียเวลากลับมาเรียนในสิ่งที่ผู้เรียนรู้อยู่แล้ว
2. ผู้เรียนสามารถนำบทเรียนไปเรียนที่ไหนก็ได้ตามความพอใจ โดยไม่จำกัดเรื่องของสถานที่และเวลา
3. เมื่อเรียนจบแล้วผู้เรียนสามารถทดสอบด้วยตัวเองได้ทันที เวลาไหนก็ได้ และได้ทราบผลการเรียนของตัวเองทันทีเช่นกัน
4. ผู้เรียนมีโอกาสได้พบปะหารือกับผู้สอนมากขึ้น

5. ผู้เรียนจะได้รับคะแนนอะไรนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียน หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเอง ไม่มีคำว่าสอบตกสำหรับผู้เรียนไม่สำเร็จ แต่จะให้ผู้เรียนกลับไปศึกษาเรื่องเดิมนั้นใหม่จนกว่าผลการเรียนจะได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

สรุปชุดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ อย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย หรือเกิดความท้อถอยในการเรียน เพราะผู้เรียนมีสิทธิ์ที่จะกลับไปศึกษาเรื่องที่ตนเองไม่เข้าใจได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังสามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับการสอนได้เป็นอย่างดี ทั้งยังช่วยอำนวยความสะดวกให้กับครูซึ่งเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอนอีกด้วย

ทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน (Genre-Based Approach)

เสาวลักษณ์ รัตนวิฑู (2536, หน้า 23-30) ได้กล่าวถึงการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาว่า จำเป็นต้องยึดบทเรียนหรือกิจกรรมเป็นหลัก ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการให้รูปแบบภาษาแก่ผู้เรียน ดังนั้นบทเรียนหรือกิจกรรมนั้น ต้องได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้เป็นรูปแบบของภาษาที่เหมาะสมด้วย

แนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐาน (Genre - Based) ได้รับการพัฒนามาจากกลุ่มนักภาษาศาสตร์ชาวออสเตรเลียกลุ่มหนึ่ง ได้แก่ จิม มาร์ติน, โจเจนรอนเทอรี, ฟรานซิส คริสตี้, ไบรอัน เกรย์ และ แมรี แมคแคน แนวทฤษฎีนี้จะยึดหลักการเกี่ยวกับทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics) ของ เอ็ม.เอ.เค. ฮอลลิเดย์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางภาษาศาสตร์ระดับโลก และเป็นที่ยอมรับนับถือโดยทั่วไปในกลุ่มของนักภาษาและผู้สอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน

ภาษาและความหมาย (Language and Meaning)

ในสังคมหรือชุมชนหนึ่งๆ ย่อมมีภาษาเพื่อใช้ในการสื่อความหมายในการสื่อสารระหว่างบุคคลต่างๆ ได้แก่ เสียง ระดับไวยากรณ์ คำ ซึ่งอาจเป็นคำพูด ตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นสื่อในการติดต่อสื่อสารย่อมจะผิดแผกแตกต่างกันไปแล้วแต่สภาพแวดล้อมของสถานการณ์ วัฒนธรรมสังคม และธรรมชาติ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนารูปแบบนั้นๆ ให้เป็นที่เข้าใจและยอมรับกันในแต่ละสังคมหรือชุมชน

ภาษาและบริบททางภาษา (Language Context)

ความเข้าใจความหมายของบริบทภาษาในการติดต่อสื่อสารย่อมขึ้นอยู่กับบริบทภาษา หรือสภาพแวดล้อมในสถานการณ์และวัฒนธรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในกาลเทศะต่างๆ กัน การเข้าใจ เนื้อความจากการติดต่อสื่อสาร ไม่ว่าจะ เป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน บริบทภาษา (Context) ย่อมจะต้องได้รับการพิจารณาเป็นอันดับแรก เพราะบริบทภาษาจะเป็นองค์ประกอบชัดเจนในการ ติดต่อสื่อสาร เนื้อความของภาษาอาจมีความสำคัญ 2 ประเด็น คือ

1. เป็นผล (Output หรือ Product) ของการสื่อความ หมายถึงเนื้อความจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวได้ชัดเจนขึ้นกว่าหมายถึงสิ่งใด
2. เป็นกระบวนการ (Process) ของการใช้ภาษา หมายถึงเนื้อความจะทำให้เข้าใจได้ว่าควรใช้ภาษาอย่างไร เพื่อให้การสื่อความหมายเป็นที่เข้าใจได้แต่ละชนิดของลักษณะการพูด หรือการเขียน

ภาษาและทำเนียบภาษา (Language and Register)

เมื่อบริบทภาษามีอิทธิพลทำให้ เนื้อความ ของสาระที่สื่อสารกันเป็นที่เข้าใจ และ มีความหมายชัดเจนขึ้น องค์ประกอบของบริบทภาษาก็มีอิทธิพลที่จะทำให้ลักษณะของการใช้ ภาษาต่างกัน บริบทภาษาในแต่ละสถานการณ์ หรือวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันไป ทำเนียบ ภาษา (Register) หรือคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในแต่ละสถานการณ์ก็ย่อมแตกต่างกันไปด้วย เช่น เมื่อพูดถึงพระเจ้าแผ่นดิน ทำเนียบภาษาจะใช้อย่างหนึ่ง เมื่อพูดถึงพระภิกษุสงฆ์ ทำเนียบภาษาจะเป็นอีกอย่างหนึ่ง ทำเนียบภาษาจึงเกิดขึ้นควบคู่กันไปกับบริบททางภาษาที่แตกต่างกันไปตาม กาลและเทศะ ตามเรื่องราวที่กล่าวถึง ตามความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา และตามลักษณะ วิธีการใช้ภาษา เพื่อการฟัง การพูด หรือการเขียน เป็นต้น

การเรียนรู้ภาษาในบริบท (Language Learning in Context)

การเรียนรู้เพื่อการใช้ภาษา ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน ควรเริ่มจากการรับรูปแบบภาษา ที่ถูกต้องตามลักษณะบริบทภาษาต่างๆ ในสถานการณ์ต่างๆ รวมทั้งเกี่ยวพันกับวัฒนธรรมด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อความในบริบทนั้นได้อย่างถูกต้องจึงนับได้ว่าผู้เรียน เรียนภาษาได้อย่าง มีความหมาย รูปแบบภาษาหรือชนิดของภาษา หรืออรรถลักษณะนั้น นักภาษาศาสตร์ใช้คำจาก

ภาษาฝรั่งเศสว่า “Genre” ซึ่งหมายถึงแบบหรือชนิดของเนื้อความต่างๆ ในแต่ละบริบทของสถานการณ์ และวัฒนธรรมซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตายตัวในการทำให้ผู้ใช้ภาษาประสบความสำเร็จได้ในการใช้ภาษา

อรรถลักษณะของภาษา (Genre)

อรรถลักษณะของภาษา จะมีเป้าหมายในตัวเองที่ชัดเจนที่จะสื่อความให้ผู้ฟัง (หากเป็นภาษาพูด) และผู้อ่าน (หากเป็นภาษาเขียน) สามารถเข้าใจเนื้อความที่ได้ฟัง หรือได้อ่านชัดเจนแน่นอนขึ้นว่าผู้พูดหรือผู้เขียนมีเจตนาอย่างไรในการสื่อความ เช่นผู้พูดหรือผู้เขียนกำลังจะกล่าวถึงเรื่องโดยทั่วไป หรือเฉพาะเจาะจงเป็นความรู้สึกส่วนตัว หรือเป็นความเห็นกลางๆ โดยทั่วไป

ในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ อรรถลักษณะของภาษาทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียนมีหลายชนิด ดังต่อไปนี้

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount)
2. รายงาน (Report)
3. การเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ (Narration)
4. เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น (Exposition)
5. การอภิปราย (Discussion)
6. การอธิบาย (Explanation)
7. วิธีการ (Procedure)
8. การสังเกต (Observation)

จากความสำคัญของทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน ซึ่งเน้นทั้งในด้านความถูกต้องของรูปแบบภาษา วัฒนธรรมภาษา และความหมายที่ชัดเจนในแต่ละสถานการณ์ที่สื่อสาร จึงสมควร ยึดเป็นแนวทฤษฎีในการสร้างบทเรียนหรือสื่อการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานที่บรรลุนำเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นผลจากการได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจหรือความต้องการของแต่ละบุคคลในแนวทางที่เขาประสงค์ ความพึงพอใจโดยทั่วไปตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Satisfaction และยังมีผู้ให้ความหมายคำว่า “ความพึงพอใจ” พอสรุปได้ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2536, หน้า 130) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงานว่าเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับผลตอบแทนคือ ผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมาย

คณิต ดวงหัตถ์ (2537) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นความรู้สึกชอบ หรือพอใจของบุคคลท่านมีต่อการทำงานและองค์ประกอบหรือสิ่งจูงใจอื่นๆ ถ้างานที่ทำหรือองค์ประกอบเหล่านั้นตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ บุคคลนั้นจะเกิดความพึงพอใจในงานขึ้น จะอุทิศเวลา แรงกาย แรงใจ รวมทั้งสติปัญญาให้แก่งานของตนให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพ

สรุปได้ว่า ปัจจัยจูงใจ เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ส่วนปัจจัยค้ำจุน จะเป็นปัจจัยที่ป้องกันไม่ใช้บุคคลเกิดความเบื่อหน่ายหรือรู้สึกไม่พอใจในการทำงาน ซึ่ง ทฤษฎีสององค์ประกอบของ Herzberg นี้เชื่อว่าการสนองต่อความต้องการของมนุษย์แบ่งเป็น 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 หรือปัจจัยจูงใจที่สร้างความพึงพอใจ เป็นความต้องการขั้นสูงประกอบด้วยลักษณะงาน ความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือ การได้รับการยกย่องและสถานภาพ ส่วนองค์ประกอบที่ 2 ปัจจัยค้ำจุนหรือองค์ประกอบที่สร้างความไม่พึงพอใจ เป็นความต้องการขั้นต่ำ ประกอบด้วยสภาพการทำงาน การบังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล นโยบายและการบริหารงานความมั่นคงในงานและเงินเดือน ไม่เป็นการสร้างเสริมบุคคลให้ปฏิบัติดีขึ้น

องค์ประกอบที่มีต่อความพึงพอใจ

ความพึงพอใจที่เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ มีดังนี้ คือ

1. สิ่งจูงใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ด้วยวัตถุประสงค์ อาคาร สถานที เป็นต้น

2. สิ่งจูงใจเกี่ยวกับโอกาส เช่น โอกาสเกี่ยวกับการมีชื่อเสียง ความเด่น ความมีอำนาจ

3. สิ่งจูงใจเกี่ยวกับเพื่อนร่วมงาน การมีสัมพันธ์ฉันท์มิตรกับบุคคลภายในห้อง ความผูกพันกับสถาบัน และการร่วมกิจกรรมในโรงเรียน

วิธีสร้างความพึงพอใจในการเรียน

กิตติ ปริดีลล (2529, หน้า 321) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกพอใจในงานที่ทำ เมื่องานนั้นให้ประโยชน์ตอบแทนทั้งทางด้านวัตถุและด้านจิตใจ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของคนเราได้ และยังได้กล่าวถึงแนวคิดที่เกี่ยวกับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ตามทฤษฎีของมาสโลว์อีกด้วยว่า หากความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้รับการตอบสนองแล้วก็จะทำให้เกิดความพึงพอใจ ความพึงพอใจของบุคคลที่ทำงานมีความคล้ายคลึงกับความพึงพอใจของนักเรียนในการศึกษาเล่าเรียน บุคคลทำงานอย่างเต็มที่ เต็มความสามารถและมีความสุข ก็เพราะว่าบุคคลเหล่านั้นมีความพึงพอใจต่อองค์ประกอบและกระบวนการสอน ได้แก่ คุณสมบัติครู วิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดการประเมินผลของครู จึงประสบความสำเร็จในการเรียน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่จะสร้างความสุขในการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจ มีความรักและความกระตือรือร้นในการเล่าเรียน โดยการปรับปรุงองค์ประกอบและกระบวนการสอนของครู มีการยกย่องให้กำลังใจกับนักเรียนที่ทำความดี มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีให้กับนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความก้าวหน้า การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม น่าอยู่ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น รวมทั้งรับฟังและให้ความช่วยเหลือ เมื่อนักเรียนมีปัญหา บััจฉัย ความพึงพอใจนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน

การวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบกับระดับความรู้สึกรู้สึกของนักเรียน ดังนั้นการวัดความพึงพอใจการเรียนรู้กระทำได้หลายวิธี ดังต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้มากอย่างแพร่หลายวิธีหนึ่ง
2. การสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นวิธีที่ต้องอาศัยเทคนิค และความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจูงใจให้ตอบคำตอบตามข้อเท็จจริง
3. การสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมทั้งก่อนปฏิบัติกิจกรรม ขณะปฏิบัติกิจกรรม และหลังปฏิบัติกิจกรรม

การวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้สามารถที่จะวัดได้หลายวิธีทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสะดวก ความเหมาะสม ตลอดจนจุดมุ่งหมาย หรือเป้าหมายของการวัดด้วย จึงจะส่งผลให้การวัดนั้นมีประสิทธิภาพน่าเชื่อถือ

สรุปได้ว่าความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ หรือพอใจของบุคคลที่มีต่อการทำงาน และองค์ประกอบหรือสิ่งอื่นๆ ถ้างานที่ทำหรือองค์ประกอบเหล่านั้นตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ บุคคลนั้นจะเกิดความพึงพอใจในงานขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมาย ผู้ศึกษาค้นคว้า จึงนำแนวคิดเหล่านี้มาจัดสร้างเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรม เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อภิรักษ์ อรกุล (2543, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติและนักเรียนที่เรียนด้วย วิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนมีประสิทธิภาพทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ

เกศริน พนารังสรรค์ (2543) ได้วิจัยเรื่องผลของเพลงภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติการแสวงหาความรู้ และความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์ของผู้ฟัง พบว่า สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษ มีผลทำให้ผู้ฟังมีทัศนคติที่ดีต่อคำศัพท์ภาษาอังกฤษในทางที่ดีขึ้น โดยคิดว่าคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เป็นเรื่องง่ายขึ้น และรู้สึกชอบคำศัพท์ภาษาอังกฤษมากขึ้น อีกทั้งสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษยังมีผลทำให้การฟังและเกิดการเปลี่ยนทัศนคติต่อวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไปมณฑลทางบวก คือ ผู้ฟังมองว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อเพลงไม่น่าเบื่อและไม่ใช่ว่าเรื่องยาก

สายหยุด จันทร์มา (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและสร้างชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เรื่อง “Food for Health” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 และนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก

เสาวนีย์ สีสด (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแล้วสร้างชุดกิจกรรม เรื่อง คำควบกล้ำ โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านและเขียนคำควบกล้ำก่อนใช้และหลังใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

วิไลวรรณ อยู่สบาย (2539) ได้ทำการศึกษาวิจัยเชิงทดลอง เพื่อสร้างชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมโนรม จำนวน 30 คน พบว่า ชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมโนรม ที่ผู้วิจัยสร้างมีค่าประสิทธิภาพเฉลี่ย 97.11 / 87.55 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 / 80

ณัฐกานต์ ต้นทิพย์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแล้วสร้างชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผลการวิจัยพบว่า ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนหลังใช้ชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศ

มิคส์ (Meeks, 1972, p. 4295 – A) ได้วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบใช้ชุดการสอนกับวิธีการสอนแบบธรรมดา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้จากการใช้ชุดการสอนแบบธรรมดาสำหรับนักศึกษาครู ผลการวิจัย พบว่า วิธีการสอนโดยใช้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพสูงกว่าการสอนแบบวิธีธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญ .01 ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของทุกคนในกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดการสอน ซึ่งได้ทำก่อนและหลังการทดลองผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าทุกคนมีพัฒนาการทางทัศนคติที่ดีต่อการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ สรุปว่ามีวิธีสอนด้วยชุดการสอนดีกว่าการสอนแบบธรรมดา

แอนเดอร์สัน (Anderson, 1982, p. 4795 - A) ได้สร้างชุดการเรียนด้วยตนเองเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของผู้ที่ฝึกอบรมเป็นครูสังคมศึกษาระดับประถมศึกษา โดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองกับการสอนแบบบรรยาย ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวางแผน การสอน และวิธีการสอน แต่ไม่มีความแตกต่างกันในด้านทัศนคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา และครูฝึกโดยมากชอบการเรียนด้วยตนเอง

มีคส์ (Meek, 1972, p. 4296-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบใช้ชุดการสอนวิธีสอนแบบธรรมดา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้จากการใช้ชุดการสอนแบบธรรมดา สำหรับสอนนักศึกษาครู ผลการวิจัยพบว่า วิธีการสอนโดยใช้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพสูงกว่าการสอนด้วยวิธีสอนแบบธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แมคโคแมน (Maccoleman, 1975, p. 109-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชุดการสอนกิจกรรมกลุ่มในการศึกษานักศึกษา ระดับ 9 จำนวน 24 ห้อง โดยจัดการเรียนการสอนห้องละ 3 กลุ่ม รวม 72 กลุ่ม โดยคำนึงถึงสติปัญญา อายุ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทัศนคติต่อโรงเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนรวมกับการอภิปรายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าใช้ชุดการสอนอย่างเดียวและสูงกว่าการสอนแบบปกติที่ระดับนัยสำคัญ .01